

राष्ट्रिय दलित आयोग, नेपाल सरकार
संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय मानवअधिकार उच्चायुक्तको
कार्यालय, नेपाल

प्रेस विज्ञप्ति - बुधबार, २०६७ साउन ५

सरकारद्वारा राष्ट्रिय दलित आयोग र उच्चायुक्तको कार्यालयलाई जातमा आधारित विभेदसम्बन्धी
अदालतका फैसलाहरू कार्यान्वयन गर्ने आश्वासन

साउन ५, काठमाडौं,

महाकाली अञ्चलका वरिष्ठ प्रहरी उपरीक्षक तथा बैतडी जिल्लाका प्रहरी नायब उपरीक्षकलगायतका स्थानीय सरकारी अधिकारीहरूले राष्ट्रिय दलित आयोग (आयोग) र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय मानवअधिकार उच्चायुक्तको कार्यालय (उच्चायुक्तको कार्यालय)लाई विभेदसँग सम्बन्धित दुईवटा अभूतपूर्व फैसला शीघ्र कार्यान्वयन गर्ने आश्वासन दिएका छन्। सन् २००९ जनवरीमा जारी पहिलो फैसला बैतडी जिल्ला अदालतद्वारा सुनाइएको मुख्य पीडकलाई दुई वर्ष कारावास सजाय तथा रु. २५ हजार जरिवानासँग सम्बन्धित छ। यस मुद्दामा, विभेदकारी संस्कार मान्न अस्वीकार गरेपछि बाह्रजना दलितहरूलाई शारीरिक आक्रमणका साथै लुटपाट गरिएको थियो। सोही अदालतद्वारा सन् २०१० मार्चमा जारी दोस्रो निर्णय “उच्च जातका समुदायहरूका लागि आरक्षित संस्कार” गरेकोमा विवाहका क्रममा एक दलित बेहुलाका बाबुमाथि गरिएको आक्रमणसँग सम्बन्धित थियो।

राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग र उच्चायुक्तको कार्यालयलगायतका मानवअधिकारवादी सङ्गठनहरूका पटकपटकका आग्रहका बावजुद अदालतका ती निर्णयहरू कार्यान्वयन हुन बाँकी छन् र धेरै महिनादेखि थाती नै राखिएका छन्। उच्चायुक्तको कार्यालय र आयोगको संयुक्त मिसनका सदस्यहरूले यस विषयमा गम्भीर चिन्ता व्यक्त गरे र राज्यअधिकारीहरूलाई कानूनबमोजिम आवश्यक कारवाही गर्न आग्रह गरे।

उच्चायुक्तको कार्यालय र आयोग आफूहरूले गरेका भेटघाटका क्रममा फैसला कार्यान्वयन गर्ने भनी राज्यअधिकारीहरूद्वारा प्राप्त आश्वासनहरूको स्वागत गर्दछन् र जरुरी विषयका रूपमा उपयुक्त कदम चालिने आशा व्यक्त गर्दछन्। आयोगका अध्यक्षले नेतृत्व गरेको चारदिने संयुक्त मिसनले त्यस क्षेत्रका दलित समुदायहरूको समग्र मानवअधिकार स्थितिको मूल्याङ्कन गर्ने लक्ष्य लिएको थियो।

राष्ट्रिय दलित आयोगका अध्यक्ष बिजुलकुमार विश्वकर्मा जेठ दिनुभयो: “कानून र व्यवस्थाको पालना गराउने तथा अदालतका आदेशहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गराउने जिम्मेवारी स्थानीय राज्यअधिकारीहरूको हो। म सरकारका अधिकारीहरूलाई अदालतका निर्णयअनुसार पीडकहरूलाई शीघ्र पक्राउ गर्न आह्वान गर्दछु।”

उच्चायुक्तको कार्यालय-नेपालका उपप्रमुख ज्योति साङ्गेणराले भन्नुभयो: “जातमा आधारित विभेद तथा छुवाछुतका आरोपहरूका सम्बन्धमा प्रहरीद्वारा उपयुक्त ढङ्गबाट जाहेरी दर्खास्त दर्ता गरिएको कुरालाई उच्चायुक्तको कार्यालयले मनन गरेको छ, तर यस मिसनले दलित समुदायहरूलाई आफ्नो मौलिक मानवअधिकारको उपभोग गर्नबाट निरन्तर रोक्ने कसैयौं अवरोधहरूलाई प्रकाशमा ल्याएको छ। म यी चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गर्न तथा यथासम्भव चाँडो अदालतका आदेशहरू सम्पादन गर्ने आवश्यक कदम चाल्न सरकारलाई आह्वान गर्दछु।”

For further information contact

Jiwan Pariyar – Member Secretary, National Dalit Commission, 9841-385211 (mobile), info@ndc.gov.np
Chun B. Gurung, Tel: 4280164 Ext. 320; 98510 16937 (mobile), cgurung@ohchr.org